

Talouden ja henkilöstön kuukausikatsaus 1-10/2024

7157/02.02.02/2024

Kaupunginhallitus 25.11.2024

Valmistelija: talousjohtaja Hellevi Kunnas, puh. 020 615 5054, hellevi.kunnas(at)kouvola.fi

Kouvolan kaupungin kertynyt ylijäämä oli 19,3 milj. euroa vuoden 2024 alun tilanteessa. Talousarvion mukainen vuoden 2024 tilikauden alijäämä on -10,3 milj. euroa. Vuoden 2024 tilikauden alijäämäksi arvioidaan tällä hetkellä noin -7,5 milj. euroa. Vaikka talouden suunta on positiivinen, tulee toimialojen noudattaa tiukkaa taloudenpitoa. Kokonaisuudessaan taloustilanne on edelleen haasteellinen. Talouden tasapainottaminen vaatii pitkäjänteistä ja suunnitelmallista työtä ja sitä työtä jatketaan edelleen.

Kaupungin taloustilanne vuodesta 2024 lähtien on haasteellinen erityisesti valtionosuusmuutosten vuoksi. Valtionosuuksia vähentää merkittävästi hyvinvointialueuudistuksesta johtuvat sote-kustannuksiin perustuvat leikkaukset. Vuoden 2023 tulos oli positiivinen ainoastaan poikkeuksellisten verotulojen ja valtionosuuksien vuoksi. Kaupungin tulee sopeuttaa talouttaan vastaamaan tulorahoitusta sekä vähentyvää asukasmäärää.

Toimintakatteen arvioidaan toteutuvan talousarviota paremmin ja toimintakatteen muutos tilinpäätösennusteessa edellisen vuoden tilinpäätökseen nähden on -0,9 %. Tammi-lokakuun toimintakate on 1,1 milj. euroa alhaisempi kuin edellisenä vuonna. Tämä kertoo siitä, että tehdyt talouden sopeuttamistoimenpiteet ovat vaikuttaneet toiminnan kustannuksia alentavasti.

Toimintatuottojen arvioidaan toteutuvan 2,0 milj. euroa talousarviota suurempina. Merkittävimmät positiiviset poikkeamat muodostuvat eri hankkeiden tuista ja avustuksista, rakennusvalvonnan lupamaksuista sekä joukkoliikenteen myyntituotoista. Valmistuksen omaan käyttöön arvioidaan toteutuvan 0,5 milj. euroa talousarvioon ennakoitua pienempänä oman rakentamisen vähenemisestä takia. Menoista jää toteutumatta vastaava summa.

Toimintakulujen osalta toteuman arvioidaan olevan 0,3 milj. euroa talousarviota parempi. Merkittävimmät poikkeamat muodostuvat seuraavasti:

- henkilöstökulujen alitusarvio 1,3 milj. euroa; eläkepoistuman ja muun lähtövaihtuvuuden hyödyntäminen

- palvelujen ostojen ylitysarvio 3 milj. euroa; kustannustason nousu mm. kuljetukset ja varhaiskasvatuksen palvelusetelit, talvityöt alkuvuoden sääolosuhteiden takia, purkukustannukset
- aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden alitusarvio 1,0 milj. euroa; energian arvioitua pienempi toteuma
- avustuksien alitusarvio 0,4 milj. euroa; lasten kotihoidon tuen arvioitu pienempi toteuma
- muiden toimintakulujen alitusarvio 0,6 milj. euroa; vuokratulujen alitus

Julkista rahoitusta on lokakuun loppuun mennessä saatu 170,9 milj. euroa. Verotulojen arvioidaan toteutuvan 2,2 milj. euroa talousarviossa ennakoitua paremmin. Valtionosuudet toteutuvat viimeisimpien voimassa olevien päätösten mukaisesti 1,2 milj. euroa talousarviossa ennakoitua heikommin.

Rahoitustuottojen ja -kulujen arvioidaan toteutuvan lähes talousarvion mukaisena. Merkittävimmät poikkeamat ovat:

- korkokulujen ylitys 0,6 milj. euroa; korkotaso sekä lyhytaikaisen maksuvalmiusrahoituksen tarve
- rahoitustuottojen 1,0 milj. euroa parempi kertymä; osinkotuotot ja arvopapereiden luovutusvoitot

Vuosikatteen arvioidaan toteutuvan 2,8 milj. euroa talousarviota paremmin. Poistojen ja arvonalennuksien arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisina.

Toimielimien osalta ylitystä talousarvion sitovuustasoon eli toimintakatteeseen on arvioitu kasvatus- ja opetuslautakunnan osalta. Toimielimien tilinpäätösennusteet poikkeavat koko kaupungin näkökulmasta tehtyyn ennusteeseen. Kasvatuksen ja opetuksen 1,0 milj. euron talousarviolityksen kattamiseksi tehtyjä ja suunniteltuja toimenpiteitä ovat mm:

- henkilöstökulujen hallinta: sijaiskulut sekä määräaikaisen henkilön käyttö

Investoinnit ja rahoitus

Investointimenoja on lokakuun loppuun mennessä toteutunut 21,3 milj. euroa ja investointituloja noin 2,5 milj. euroa. Investointimenojen ennakoidaan toteutuvan 7,6 milj. euroa talousarvioon nähden pienempinä ja investointitulojen noin 2,2 milj. euroa talousarviossa ennakoitua suurempina. Merkittävin poikkeama on tilapalvelun investointimenojen toteutumassa, joka toteutunee noin 7 milj. euroa ennakoitua pienempänä, ja investointituloja kertynee 1,5 milj. euroa talousarviossa ennakoitua suurempina. Pitkäaikaista rahalaitoslainaa on

lyhennetty 23,7 milj. euroa. Uutta pitkäaikaista lainaa on nostettu lokakuun loppuun mennessä 49,4 milj. euroa.

Väestö

Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan Kouvolassa oli lokakuun lopussa 78 514 asukasta, mikä on 366 asukasta vähemmän kuin vastaavaan aikaan viime vuonna. Tilastokeskuksen uuden 24.10.2024 julkaistun väestöennusteen mukaan Kouvolassa olisi vuoden lopussa 78 089 asukasta. Kaupungin oman ennuste noin 78 400 on todennäköisempi.

Lokakuun työllisyystiedot eivät ole käytettävissä raportin laadintahetkellä.

Henkilöstö

Kouvolan kaupungin palveluksessa oli lokakuun 2024 lopussa yhteensä 2667 viranhaltijaa/työntekijää, joista vakinaisia oli 2093. Määräaikaista henkilöstöä oli 509 ja palkkatuella työllistettyjä 65. Henkilöstömäärä on vähentynyt edellisvuodesta 167:lla eli 5,9 prosentilla. Lokakuun alussa sote-kohteissa ja paloasemilla työskennelleet puhtauspalvelujen kahdeksan siivoojaa siirtyivät liikkeenluovutuksen periaattein Kymenlaakson hyvinvointialueen tuki- ja kiinteistöpalvelut Oy:n palvelukseen. Henkilöstömäärä henkilötyövuosina on yhteensä 2520,50, joten ne ovat vähentyneet 123,24:llä.

Lokakuun loppuun mennessä vapautuneesta 136 virasta ja tehtävästä (eläkkeelle siirtyminen ja muut syyt) on jätetty täyttämättä 33 eli 24 prosenttia. Tämä tarkoittaa jatkossa vuositasolla noin 1,57 milj. euron säästöä henkilöstökuluissa (sis. sivukulut). Konsernipalveluissa lähtövaihtuvuudesta on hyödynnetty 44 prosenttia, sivistyksessä 17 prosenttia sekä tekniikka ja ympäristö -toimialalla 37 prosenttia.

Henkilöstökulujen toteuma on 113,2 milj. euroa (82,6 %).

Henkilöstökulut ovat vähentyneet viime vuodesta 2,4 prosentilla.

Vuonna 2024 sopimuskorotukset tulevat nostamaan kustannuksia noin 2,99 prosentilla.

Sairauspoissaoloja on ollut keskimäärin 15,4 kalenteripäivää henkilötyövuotta kohden, mikä on 0,2 kalenteripäivää edellisvuotta vähemmän. Sairauspoissaolot ovat edelleen koronaa edeltävää aikaa korkeammalla tasolla. Sairauspoissaolojen vähentämiseen panostetaan tällä hetkellä vahvasti. Korvaavan työn käytön edistäminen sairauspoissaolojen vähentämiseksi aloitettiin viime vuoden keväällä ja sen käyttö on selvästi lisääntynyt. Käynnissä on myös Ennakoinnin voimalla pidempään työuraan -hanke, johon on saatu Kevan työelämän kehittämisrahaa. Hankkeen tavoitteena on kehittää työkykyjohtamista proaktiiviseksi sekä vähentää sairauspoissaoloja ja ennenaikaista eläkkeelle siirtymistä.

Kouvolan kaupungin kuukausikatsaus 1-10/2024 ja kaupunginhallituksen alaisen toiminnan kuukausikatsaus 1-10/2024 ovat **liitteenä**.

Talousjohtaja Hellevi Kunnas ja henkilöstöjohtaja Päivi Karhu ovat kokouksessa paikalla asiantuntijoina vastaamassa kysymyksiin.

Lisätietoja: talousjohtaja Hellevi Kunnas, puh. 020 615 5054, hellevi.kunnas(at)kouvola.fi ja henkilöstöjohtaja Päivi Karhu, puh. 020 615 4001, paivi.karhu(at)kouvola.fi

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

1. merkitä Kouvolan kaupungin kuukausikatsauksen 1-10/2024 ja kaupunginhallituksen alaisen toiminnan kuukausikatsauksen 1-10/2024 tiedoksi.
2. velvoittaa toimielimet tekemään edelleen toimenpiteitä talousarvioylitysten kattamiseksi sekä noudattamaan erittäin tiukkaa talouskuria. Kaikkien toimialojen osalta hankinnat, matkustus-, majoitus-, henkilöstö- ja muut kulut tulee minimoida.
3. velvoittaa toimialoja tarkastelemaan eläkkeelle siirtymistä ja muusta syystä vapautuvien virkojen ja tehtävien täyttämistä erittäin kriittisesti sekä noudattamaan kaikilta osin tiukkaa henkilöstösuunnittelua.

Kaupunginhallituksen päätös: